

TASLAMA RESMINAMASYNA ÜYTGETMELER
[Türkmenistan]

Taslamanıň ady: «Eksport-import amallary üçin bir penjire» atly üytgetme girizilen Taslama resminamasy

Taslamanıň belgisi: 00120758

Amala aşyrmak boýunça hyzmatdaş: Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugy

Jogapkär tarap: BMG-nyň Söwda we ösüş boýunça Konferensiýasy

Başlanýan senesi: 01.01.2021 ý. **Tamamlanýan senesi:** 31.12.2024 ý.

Taslama utgaşdyryjy geňeşiniň mejlisiniň senesi: 15.08.2023

Taslamanıň gysga beýany

Bu sahypa "Eksport-import amallary üçin bir penjire" taslamasynyň uzaldylýandygyny resmileşdirýär.

"Eksport-import amallary üçin bir penjire" taslamasyna Türkmenistanyň Adalat ministriginiň we Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň, şeýle hem, täze döredilen Türkmenistanyň Daşky gurşawy goraýyş ministriginiň goşulmagyny hem-de olary "Eksport-import amallary üçin bir penjire" ulgamyna birikdirmegiň ýokary hilini üpjün etmek şeýle-de bu ulgamda beýleki döwlet gözegçilik edaralarynda ulanylýan maglumat ulgamlary bilen utgaşdyrylmagyny göz önünde tutup;

"Eksport-import amallary üçin bir penjire" ulgamyny ulanmakda, dolandyrmakda we hyzmat etmeginde goldaw berilmegini göz önünde tutup;

Şeýle hem, "Eksport-import amallary üçin bir penjire" ulgamynyň ýokary hilli ornaşdyrylmagyny we işlemegini göz önünde tutup,

Şu netijä gelindi:

- Taslamanıň bahasyny üytgetmezden, taslama boýunça meýilleşdirilýän ähli işleriň netijeli tamamlanmagyny üpjün etmek üçin, Taslama resminamanyň hereketini 2024-nji ýylyň 31-nji dekabryna çenli uzaltmaly;

- Hyzmatdaşlygyň iş Meýilnamalaryny we Netijeleriň çarçuwasyny goşup Taslama resminamasyňa täzeden seretmeli (goşulýar);

- Taslama resminamasynyň beýleki şertlerini üytgetmän öňküligine galdyrmaly.

BMG-TM DÖÇM 2021-2025 y. 2-nji Netijesiniň gazanylmagyna goşant goşýar: 2025-nji ýyla çenli bäsdeşlige ukyply hususy we maliýe pudaklaryny ösdürmek, söwdany ýeňilleşdirmek we innowasiýa, sanly tehnologiýalary uýgunlaşdyrmak ýaly ykdysadyýeti durnukly we öz içine alyjy diwersifikasiýa üçin şertler gowulandyryldy	Talap edilýän serişdeleriň umumy bahasy:	Türkmenistanyň Hökümeti:	3,760,736 ABŞ-nyň dollary
	Harçlanan serişdeleriň		2,508,131 ABŞ-nyň dollary

Türkmenistan bilen BMGÖM-nyň arasynda ÝMR 2021- 2025 y. Netije 2.1: Döwlet edaralary we hususy sektor, aýal-gyzlar we ejiz toparlar üçin iş orunlaryny döretmäge aýratyn üns bermek bilen, diwersifikasiýa, sanlaşdyrmak we söwdany ýeňilleşdirmek maksatnamalaryny durmuşa geçirmek üçin kadalaşdyryjy, institusional we adam mümkinçiliklerini güýçlendirdi.	(býudjetiň) jemi:	ABŞ-nyň dollary
	Býujetiň galyndysy:	1,252,605 ABŞ-nyň dollary

Gender belgisi: GEN1

Ylalaşyldy (gollar):

Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugy	Birleşen Milletler Guramasynyň Ösüş Maksatnamasy
 Maksat Hudaykulyyew Başlyk	 Tomisa Paöwiç BMGÖM-nyň Türkmenistandaky Hemişelik Wekiliniň wagtlaýyn wezipesini ýerine ýetiriji
Sene: 18.02.2024	Sene: 18.02.2024

Birleşen Milletler Guramasynyň Söwda we ösüş boýunça Konferensiýasy, Jogapkär tarap

Dmitriý Godunow
 ASYCUDA Merkezi Aziýa we Gündogar Ýewropa sebit utgaşdyryjysy
 Sene:

Hyzmatdaşlyklar

Esasy wezipeleri ýerine ýetirmek üçin “Eksport-import amallary üçin Bir penjire” esasy pudaklaýyn we ugurdaş ministrlikleri, şol sanda aşakdakylar bilen jebis hyzmatdaşlykda işläär we hyzmatdaşlyk gatnaşyklary ýola goýar:

- Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugy
- Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi;
- Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi;
- Türkmenistanyň Oba hojalygy ministrligi;
- Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrligi;
- Türkmenistanyň Içeri işler ministrligi;
- Türkmenistanyň Adalat ministrligi;
- Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak ministrligi;
- Türkmenistanyň Döwlet migrasiýa gullugy;
- Türkmenistanyň Merkezi banky;
- Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasy;
- Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti;
- "Türkmenstandartlary" baş döwlet gullugy;
- "Türkmenhimiýa" döwlet konserni;
- "Türkmenaragatnaşyk" agentligi;
- "Türkmenawtoulaglar" agentligi;
- "Türkmenhowaýollar" agentligi
- Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasy;
- Türkmenistanyň Senagatçylar we telekeçiler birleşmesi.

Taslamanyň durmuşa geçirilýän wagty goşmaça hyzmatdaşlaryň taslama goşulmagynyň zerurdygy anyklanyldy we Taslamany bahalandyrmak boýunça komiteti tarapyndan tassyklanyldy. “Eksport-import amallary üçin bir penjire” ulgamynyň işini has-da kämilleşdirmek üçin Türkmenistanyň Adalat ministrligini we Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetini, şeýle hem, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak ministrligi hyzmatdaşlaryň sanawyna goşuldy.

NETIJELERİN WE SERIŞDELERİN GURLUŞY

<p>2021-2025 ýý. üçin Türkmenistan bilen Birleşen Milletler Guramasynyň arasynda durnukly ösüş pudagynda hyzmatdaşlygyň çarçuwa maksatnamasynyň kesgitlenmesinde garaşylýan netije</p> <p>Netije 2: 2025-nji ýyla bäsdeşlige ukyply hususy we maliýe pudaklaryny ösdürmek, söwda ýardam etmek we maýa goýumlary çekmek, şeýle hem innowasiýa tehnologiýalary ornaşdyrmak arkaly ykdysadyýetiň durnukly we aýratyn diwersifikasiýasy üçin şertler gowulandyrylar</p>			
<p>2021-2025 ýý. üçin Ýurt Maksatnamasynyň resminamasynda görkezilişi ýaly Netijeleriň görkezijileri, Netijäniň Gurluşy, şol sanda başlangyç görkeziji we maksatlaýyn görkezijiler:</p> <p>2.1 aralyk netije: Döwlet edaralary we hususy pudak diwersifikasiýa etmek, sanlaşdyrmak hem-de aýallary we ejiz toparlary goşmak bilen, iş orunlary döretmäge aýratyn üns bermek bilen, söwda ýardam etmek boýunça maksatnamalary amala aşyrmak üçin yzygiderli, institusional we işgärler mümkinçilikleri berkitdiler.</p> <p>2.1.1 görkeziji: Söwda pudagyna mümkinçilikleri ösdürmek, oňaýly maýa goýum şertlerini döretmäge ýardam etmek we işewürlük gurşawyny kämilleşdirmek üçin işlenilip taýýarlanylýan syýasatyň, kadalaşdyryjy namalaryň we mehanizmleriň çäreleriniň möçberi Başlangyç görkeziji: 1 Maksatlaýyn görkeziji: Azyndan 5 (2025)</p> <p>Maglumat çeşmesi: Taslamalary durmuşa geçirmek barada hasabatlar, milli hyzmatdaşlaryň hasabatlary</p> <p>2.1.2 görkeziji: Söwda pudagynda mümkinçilikleri, maýa goýum şertleri we işewürlük gurşawy ösdürmek pudagynda tassyklanylýan başlangyçlaryň möçberi Başlangyç görkeziji: 0 Maksatlaýyn görkeziji: Azyndan 5 (2025) Maglumat çeşmesi: Taslamalary durmuşa geçirmek barada hasabatlar, milli hyzmatdaşlaryň hasabatlary</p>			
<p>BMGÖM strategiki meýilnamasyndan ulanarlykly gönüden-göni netije:</p> <p>Netije 1. Garyplygyň ähli görnüşlerinde we ölçeglerinde ýok edilmegine ýardam etmek</p> <p>Taslamanyň ady we belgisi: «Eksport-import amalary üçin bir penjire» atly üýtgetme girizilen Taslama resminamasy</p>			
Garaşylýan netijeler	Görkezijiler	Maglumat çeşmesi	Maksatlaýyn görkezijiler
		Başlangyç maglumatlar	Maglumatlary ýygnamagyň usullary

Eksport-import amallary üçin Bir penjire mehanizminiň synag nusgasynyň başlanmagy	1.1 BP portalyň wezipeleri	ÝUNKTAD, BMGÖM, TDGG, DGE	<ul style="list-style-type: none"> BP web-saýty TDGG we DGE Hasabatlary Söwda bileleşikleri 	Ýyl 2020	Ýyl 1 20%	Ýyl 2 30%	Ýyl 3 30%	Ýyl 4 20%	<ul style="list-style-type: none"> Statistiki seljerme Hasabatlaryň beýany Gepleşik/Sorag-jogaplar
	1.2 BP synag nusgasynyň işlenilip taýýarlanylýan düzümleri	ÝUNKTAD, BMGÖM, TDGG, DGE	<ul style="list-style-type: none"> Daşary söwda şertnamalarynyň hasabalygynyň elektron tertibi Elektron fitosanitar we weterinariýa şahadatnamalary 	Ýyl 2020	20%	30%	30%	20%	<ul style="list-style-type: none"> Ulanyjynyň gollanmasy Bukletler / Maglumatlar Loglaryň seljermesi Hasabatlaryň beýany Statistiki seljerme
	1.3 TDGG we DGE tarapyndan işlenilip taýýarlanylýan gurluş, dessin we amal üýtgetmeler	ÝUNKTAD, BMGÖM, TDGG, DGE	<ul style="list-style-type: none"> Resminamalaryň taslamasy TDGG we DGE dolandyryş we dessin hasabatlary 	Ýyl 2020	20%	30%	30%	20%	<ul style="list-style-type: none"> Taslama resminamalarynyň beýany Hasabatlaryň beýany

	1.5 TDGG we DGE BP taslama topary ulgamy ulanmak, administrirlemek we hyzmat etmek üçin taýýarlanylýan	ÝUNKTAD, BMGÖM, TDGG, DGE	<ul style="list-style-type: none"> • TDGG we DGE dolandyryş we dessin hasabatlary • TDGG we DGE hasabatlary 	2020	Ýok	Hawa	Hawa	Hawa	<ul style="list-style-type: none"> • Hasabatlaryň beýany • Okuwlara gatnaşmagyň sanawlary; Okuwlaryň sanawy
	1.6 ÝUNKTAD-nyň awtomatlaşdyrylan gümrük platformasy bilen integrirlenen BP synag nusgasyna başlangyç berildi we açyldy	ÝUNKTAD, BMGÖM, TDGG, DGE	<ul style="list-style-type: none"> • TDGG we DGE dolandyryş we dessin hasabatlary • Söwda bileleşikleri 	2020	20%	30%	30%	20%	<ul style="list-style-type: none"> • Hasabatlaryň beýany • Statistiki seljerme • Okuwlara gatnaşmagyň sanawlary; Okuwlaryň sanawy
	1.7 Pudagara edaralaryň töwekgeçliklerini dolandyrmak ulgamy ornaşdyryldy we ulanylyar	ÝUNKTAD, BMGÖM, TDGG, DGE	<ul style="list-style-type: none"> • TDGG we DGE dolandyryş we dessin hasabatlary • DGE hasabatlary 	2020	20%	30%	30%	20%	<ul style="list-style-type: none"> • Hasabatlaryň beýany • Statistiki seljerme • Okuwlara gatnaşmagyň sanawlary; Okuwlaryň sanawy

Eksport-import amallary üçin Bir penjire ulgamynyň başlanmagynyň we ornaşdyrylmagynyň utgaşdyrmasynyň mehanizmi döredildi (BMGÖM)	1.8 TDGG we DGE ýolbaşçylary BP ulgamyndand hasabatlary zygiderli alýarlar	ÝUNKTAD, BMGÖM, TDGG, DGE	• TDGG we DGE dolandyryş we hasabatlary	2020	Ýok	Haw a	Haw a	Haw a	Haw a	• Hasabatlaryň beýany • Statistiki seljerme
	1.9 BP beýleki ýurtlar bilen maglumatlary alyş-çalyş etmäge taýýar	ÝUNKTAD, BMGÖM, TDGG, DGE	• Dolandyryş we hasabatlary e TDGG we DGE hasabatlary	2020	Ýok	Haw a	Haw a	Haw a	Haw a	• Hasabatlaryň beýany • Statistiki seljerme
	2.1 “Eksport-import amallary üçin Bir penjire” ulgamynyň işini degişli ministrlikleri we pudaklaýyn edaralary çekmek bilen utgaşdyrmasy üçin Pudagara toparynyň döredilmegi	ÝUNKTAD, BMGÖM, TDGG, DGE	• Toparyň işini we düzümini sazlaýan kadalaşdyryjy resminama	2020	Haw a	Haw a	Haw a	Haw a	Haw a	Haw a

	2.2 TDGG, DGE we işewürlik birleşikleri üçin gurnalan okuwlarynyň möçberi	BMGÖM, ÝUNKTAD, TDGG, DGE	<ul style="list-style-type: none"> • TDGG we DGE hasabatlary • Söwda bileleşikleri 	2020	0	4	0	0	<ul style="list-style-type: none"> • Hasabatlaryň beýany • Gepleşik/Sorag-jogaplar
	2.3 BP ulanyjynyň gollanmasy we okuw maglumatlary	BMGÖM, ÝUNKTAD, TDGG, DGE	<ul style="list-style-type: none"> • Ulanyjynyň gollanmasy • Okuw maglumatlary 	2020	Ýok	Haw a	Haw a	Haw a	<ul style="list-style-type: none"> • Ulanyjynyň gollanmasynyň we okuw maglumatlarynyň beýany

KÖPÝLLYK IŞ MEÝILNAMASY

Garaşylan netijeler	Meýilleşdirilen çäreler	Möhletler				Jogapkär tarap	Meýilleşdirilen býujet		Jemi bahasy (ABŞ dollary)
		2024					Maliýeleşdiriş çeşmesi	Býujetiň beýany	
		I	II	III	IV				
<p><i>Netije 1</i> <i>Eksport-import amallary üçin Bir penjire ulgamynyň synag görnüşi işe girizildi</i></p>	1.10 Synaglaryň netijesi boýunça E-penjiräniň komponentleriniň düzedilişi					ÝUNKTAD	Türkmenistanyň Hökümeti	61300 – Halkara hünärmenler 71600 – – Iş sapařlary üçin çykdajylar	180,000.00 40,000.00
	1.11 Komponentleriň ilkinji synaglary we ilkinji synaglaryň netijeleriniň kabul edilişi					ÝUNKTAD	Türkmenistanyň Hökümeti	61300 – Halkara hünärmenler 71600 – Iş sapařlary üçin çykdajylar	180,000.00 40,000.00
	1.12 E-penjire ulgamyny işe taýýarlamak					ÝUNKTAD	Türkmenistanyň Hökümeti	61300 – Halkara hünärmenler 71600 – Iş sapařlary üçin çykdajylar 74200 – Audio/video/ çap edilýän önümler 72500 – Edara serişdeleri	180,000.00 40,000.00 5,500.00 3,500.00
Netije 1 boýunça jemi:									669,000.00
Umumy dolandyryş goldawy (ÝUNKTAD), 8%							Türkmenistanyň Hökümeti	75100 – Hyzmatlar we iş dolandyryş	53,520.00

Netije 1 boýunça JEMİ, şol sanda umumy dolandyryş ýardamy (YUNKTAD), 8%										722,520.00	
Netije 2											
<i>Eksport-import amallary üçin Bir penjire ulgamynyň ilkinji synagyny we işe ornaşdyrylmagyny utgaşdyrmagyň mehanizmi döredildi</i>											
	2.3 TDGG we DGE ýolbaşçylary üçin E-penjire boýunça tanyşdyryş iş sapary							BMGÖM	Türkmenistanyň Hökümeti	75700 – Okuw seminary, konferensiya	18,150.00
	2.7 E-penjiräniň komponentleriniň hünärmenlerini tehnologi taýdan okatmak (ýokary dereje, başdaky kod bilen işlemek)							BMGÖM	Türkmenistanyň Hökümeti	75700 – Okuw seminary, konferensiya we TDGG mümkinçiliklerini artdyrmak	376,569.00
	2.10 Bir penjiräniň milli konfigurasiýasynyň kesgitlenilişi							BMGÖM	Türkmenistanyň Hökümeti	71400 – Ýerli maslahatçy	46,500.00
Netije 2 boýunça jemi:										441,219.00	
Taslamany dolandyrmak											
	Taslamanyň ýolbaşçysy							BMGÖM	Türkmenistanyň Hökümeti	71400 – Şertnama boýunça hyzmatlar	15,000.00
	Dolandyryş we maliýe meseleleri boýunça kömekçi							BMGÖM	Türkmenistanyň Hökümeti		9,000.00
	Iş serişdeleri							BMGÖM	Türkmenistanyň Hökümeti	72500 – Edara serişdeleri	600.00
	Aragatnaşyk we internet							BMGÖM	Türkmenistanyň Hökümeti	72400 – Aragatnaşyk hyzmatlary, aragatnaşyk serişdeleri	3,516.00

	Taslamany ýerine ýetirmek boýunça BMGÖM tarapyndan goldaw					BMGÖM	Türkmenistanyň Hökümeti	64300 – BMGÖM gönümel çykdajylary 74500 – Bank çykdajylary	6,072.00
	Taslamanyň jemleýji seljermesi					BMGÖM	Türkmenistanyň Hökümeti	72100-Halkara maslahatçysy 71600 – Iş saparlary üçin çykdajylar	20,000,00
Taslamany dolandyrmak:									
Netije 2 boýunça jemi we Taslamany dolandyrmak:									
Umumy dolandyryş goldawy (BMGÖM), 7%:									
							Türkmenistanyň Hökümeti	75100 – Hyzmatlar we iş dolandyryş	34,678.49
Netije 2 boýunça JEMI we Taslamany dolandyrmak, şol sanda umumy dolandyryş ýardamy (BMGÖM), 7%:									
TASLAMA BOÝUNÇA JEMI									
									530,085.49
									1,252,605.49